

KOHTLA-JÄRVE LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Kohtla-Järve

.... 2024 nr

Kohtla-Järve linna munitsipaalpõhikoolide ümberkorraldamine

Kohtla-Järve linna haldusterritooriumil on viis munitsipaalpõhikooli (edaspidi ka *munitsipaalkoolid*): Kohtla-Järve Slaavi Põhikool (registrikood 75006167), Kohtla-Järve Kesklinna Põhikool (registrikood 75006173), Kohtla-Järve Maleva Põhikool (registrikood 75009007), Kohtla-Järve Tammiku Põhikool (registrikood 75008976) ja Kohtla-Järve Ahtme Põhikool (registrikood 75008999).

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 6 lõike 2 kohaselt on omavalitsusüksuse ülesanne korraldada linnas munitsipaalkoolide ülalpidamist. Kohaliku omavalitsusüksuse üheks peamiseks seadusest tulenevaks kohustuseks on oma haldusterritooriumil elavatele koolikohustuslikele isikutele üldhariduse (alusharidus ja põhiharidus) omandamiseks võimaluste tagamine. Selleks peab kohalik omavalitsusüksus üleval vajalikul arvul õppeasutusi.

Seoses laste ja noorte arvu koolides vähenemise prognoosidega on vajalik üle vaadata ja korrastada Kohtla-Järve linna haridusasutuste võrk. Arvestades haridusasutustes õppivate laste arvu vähenemist, ei ole tulevikus enam mõistlik ega võimalik kõiki haridusasutusi üleval pidada. Haridusasutuste ümberkorraldamine on üks osa Kohtla-Järve linna hallatavate asutuste võrgu ümberkorraldamisest, mis vastab Kohtla-Järve linna haridusstrateegia 2023–2035 eesmärgile „Korrastatud haridusvõrk“.

Koolivõrk vajab täiendavaid rahalisi vahendeid ning kohalikul omavalitsusel on õigus ja kohustus kaaluda, kuidas tagada optimaalne ressurside kasutamine. Avalikes huvides on koolivõrgu ülalpidamisele kuluvate eelarveliste vahendite mõistlik ja eesmärgipärane kasutamine. Linna finantsvõimekus sunnib nii põhitegevuse kui ka investeerimistegevuse kulude kavandamisel kaaluma alternatiivkulusid ning otsima võimalusi otstarbekaks ja optimaalseks ressursikasutuseks.

Arvestades asjaolu, et Kohtla-Järve linna hariduskulud moodustavad suurima osa linnaeelarvest, seab hariduskulude püsiv kasv küsitavuse alla Kohtla-Järve linna finantsvõimekuse ja jätkusuutlikkuse. Kohtla-Järve linna haridusstrateegias 2023–2035 on planeeritud korrastada haridusvõrk, et tagada kogu linnas kvaliteetne põhiharidus, õpetajate järelkasv, vajalikud tugispetsialistid ja kaasaaegne õpikeskkond. Haridusasutuste võrgu ümberkorraldamisel lähtutakse eelkõige laste huvidest ja õpikeskkonna kvaliteedi paranemisest.

Haridusvõrgu süsteemne arendamine on võimalik strateegilise juhtimiskultuuri loomisel, ühtlustades koolijuhtimist üle linna. Haridusasutuste ümberkorraldamine võimaldab tagada hariduse jätkusuutlikkuse Kohtla-Järve linnaosades ning kasutada haridusvaldkonna ressursse otstarbekamalt, suunates senisest enam vahendeid õppe- ja arendustegevusse, tugiteenustesse ja konkurentsivõimelisematesse palkadesse ning lähiaastatel taasluua

investeeringisvõimekus, et tagada olemasoleva taristu keskkonnasõbralikum ja energiasäästlikum, sh madalate püsikuludega majandamine.

Haridusvõrgu ümberkorraldamise vajadus tuleneb järgmistest asjaoludest: vähenev laste arv, hariduse jätkusuutlikkus, õpetajate ja tugispetsialistide puudus, eestikeelsele õppele üleminek, laste huvidest lähtumine ja vananev õpikeskkond.

Haridusvõrgu ja -juhtimise muudatused tekitavad kogukonnas tugevaid emotsioone, kuid ollakse valmis kaasa mõtlema ning mõistetakse muutuste vajadust.

Võimalusi haridusvõrku ümber korraldada on mitmeid, kuid ühte ja kõikide osapoolte jaoks üheselt sobilikku lahendust haridusvõrgu muudatuste puhul ei ole. Kohtla-Järve Linnavalitsus (edaspidi *linnavalitsus*) on analüüsinud erinevaid võimalusi haridusvõrgu ümberkorraldamiseks.

Lahenduste valik ja põhjendused

Üldhariduskool on tulevikus kogukonnakeskus, kus luuakse võimalused elukestvaks õppeks erinevas vanuses inimestele ning kuhu on võimalik koondada eri valdkondade avalikud teenused. Piiratud ressursse ja inimressursse ühiselt kasutades on avalike teenuste ümberkujundamise ja lõimimise kaudu võimalik ka kahaneva elanikkonnaga piirkondades elu käimas hoida ja kogukonda tugevdada.

Arvestades alternatiivsete lahenduste puhul välja toodud võimalusi ja ohte, Kohtla-Järve rahvastikuproгноosi, olemasolevat koolivõrku, kvalifitseeritud tööjõu puudust, palgasurvet, linna võimekust haridusasutusi üleval pidada ning tänapäevase õpikeskkonna loomisse investeerida, lähtudes eelkõige laste huvidest ja õpikeskkonna kvaliteedi paranemisest, on linnavalitsus jõudnud järgmiste valikuteni.

1. Kohtla-Järve Slaavi Põhikool liidetakse Kohtla-Järve Kesklinna Põhikooliga

Kohtla-Järve Kesklinna Põhikool tegutseb 2024. aastal avatud uues õppehoones ja annab võimaluse nii õpilastele kui ka õpetajatele kasutada kaasaegset õpikeskkonda. II ja III kooliastmes võimaldatakse omandada kaasaegsed teadmised ja oskused tehnoloogiaõppes. Linnavalitsus on analüüsinud erinevaid lahendusi koolide ümberkorraldamiseks ja võttis otsuse tegemisel aluseks Haridus- ja Teadusministeeriumi koostatud juhendmaterjalist variandi, mille kohaselt kaks kooli liidetakse.

Kuna Kohtla-Järve linna finantsvõimekus ja finantsstrateegia näitavad stabiilset tasandus- ja toetusfondide vahendite kasutamist kulude katmiseks, siis võimalike lisakulude ennetamiseks on vaja vältida suuri koondamislaineid, sealhulgas koolides. Sel põhjusel valiti liitmise suund. Uue kooli loomisega ehk Kohtla-Järve Slaavi Põhikooli (edaspidi ka *Slaavi Põhikool*) ja Kohtla-Järve Kesklinna Põhikooli (edaspidi ka *Kesklinna Põhikool*) likvideerimisega tekivad kulud summas üle 1,2 miljoni euro, sh koondamiskulud, õiguskulud jne. Liitmisega säilitavad mõlemad koolipered töörahu ning saavad tingimused 2024/2025. õppeaasta jooksul ühtlustada oma tegevusi, kavasid ja töökultuuri.

Slaavi Põhikooli liitmisel Kesklinna Põhikooliga õpiks asutuses kokku 841 õpilast, mistõttu tuleb koolide liitmisel korraldada õppe- ja kasvatustegevus kahes õppekohas (hoones), võimaldades lastel õppida kodu lähedal. Õpilaste arvulist jaotust asukoha ja ruumide vahel kohandatakse jooksvalt vastavalt demograafilistele muutustele.

Koolide liitmine võimaldab põhiharidusele suunatavaid eelarvelisi vahendeid terviklikumalt planeerida (sh palgasüsteemi väljatöötamine ja töötasude ühtlustamine, personali koolitustegevuse korraldamine) ning keskenduda senisest enam õppearendustegevustele. Koolide liitmine annab vabanevate ressursside arvelt lisavõimalusi muuta juhtimisstruktuuri efektiivsemaks ning koolijuhti toetavamaks.

Koolide liitmisel valitakse hiljemalt 1. detsembril 2024. a koolile uus nimi, selleks korraldatakse avalikud arutelud ja nimekonkurss. Koolide liitmine seob kogukondi, mis omakorda aitab linnas tervikuna luua sidusamat identiteeti ja struktureeritud haridusasutuse juhtimist, mis tagab parema ettevalmistuse üleminekuks eestikeelsele haridusele, suurendab IKT-vahendite riskasutust ja tõstab kvalifikatsiooninõutele vastavate õpetajate arvu.

2. Kohtla-Järve Ahtme Põhikool ja Kohtla-Järve Tammiku Põhikool liidetakse Kohtla-Järve Maleva Põhikooliga

Kohtla-Järve Ahtme Põhikooli (edaspidi ka *Ahtme Põhikool*) ja Kohtla-Järve Tammiku Põhikooli (edaspidi ka *Tammiku Põhikool*) liitmisel Kohtla-Järve Maleva Põhikooliga (edaspidi ka *Maleva Põhikool*) õpiks asutuses kokku 1410 õpilast. Liitmise järgselt korraldatakse õppe- ja kasvatustegevust kahes õppekohas, tagades lastele õppevõimalused kodu lähedal. Direktor otsustab, mis õppeklassid õpivad mis ruumis ja hoones, ning kooskõlastab otsuse koolipidajaga.

Linnavalitsus on analüüsinud erinevaid lahendusi koolide ümberkorraldamiseks ja võttis otsuse tegemisel aluseks Haridus- ja Teadusministeeriumi koostatud juhendmaterjalist variandi, mille kohaselt kolm kooli liidetakse. Kuna Kohtla-Järve linna finantsvõimekus ja finantsstrateegia näitavad stabiilset tasandus- ja toetusfondide vahendite kasutamist kulude katmiseks, siis võimalike lisakulude ennetamiseks on vaja vältida suuri koondamislaineid, sh koolides. Sel põhjusel valiti liitmise suund. Uue kooli loomisega ehk Tammiku Põhikooli, Maleva Põhikooli ja Ahtme Põhikooli likvideerimisega võivad tekkida kulud summas üle 2,4 miljoni euro, sh koondamiskulud, õiguskulud jne. Liitmisega säilitavad koolipered töörahu ja saavad 2024/2025. õppeaasta jooksul ühtlustada oma tegevusi, kavasid ja töökultuuri.

Liitmine Maleva Põhikooliga on põhjendatud, sest uue koolihoone asukoht tuleb Maleva Põhikooli kinnistule, Maleva Põhikool on kõige suurem kool Ahtme linnaosas ning selle asukoht on laste kooliskäimiseks mugavaim. Maleva Põhikool on juba mitu aastat aktiivselt tegelenud eesti keele kümbelusprogrammiga, kogu õppetöö on eestikeelne ja üle 70% õpetajaskonnast vastab kvalifikatsiooninõuetele.

Maleva Põhikooli kinnistule on tehtud planeering, mis näeb ette ühiskondliku hoone ehituse koos vajaliku infrastruktuuriga. Linnavalitsus on seisukohal, et Kohtla-Järve Ahtme linnaosa uus koolihoone peab olema nelja paralleeliga, kuna õpilaste arv ei lange Ahtme linnaosas alla tuhande 2030. aastani.

Ümberkorralduste kavandamisel on oluline kasutada omavalitsuse vahendeid säästlikult, sealhulgas võrrelda erinevate õppeasutuste või -kohtade õppekoha tegelikke kulusid ja lähitulevikus vajalikke investeeringuid õppekoha kohta. Selle alusel ja võttes arvesse näiteks asukohast või konkreetsest hoonest tulenevaid erisusi, on võimalik arengukavas või eelarvestrateegias tegevusi ja/või investeeringuid prioriseerida. Õppehoonete kasutamise optimaalsust ja ressursikasutuse otstarbekust on hinnatud 2023. a Kohtla-Järve linna haridusstrateegia 2023–2035 koostamisel, analüüsides kasutatava ruumi pindala õpilase kohta võrreldes teiste koolidega. Mõõdikuks on kooli kasutuses oleva suletud netopinna ruutmeetrite arv õpilase kohta. Asutuse kasutuses olev suletud netopind sisaldab õppeasutuse kasutuses olevat sporditaristut ning abihooneid. Tammiku Põhikooli hoone ülalpidamise kulud on väga kõrged vastavalt tehtud majandusanalüüsile, mis leidis kajastust Kohtla-Järve linna haridusstrateegias 2023–2035 (lisa lk 10, tabel 2 „Kohamaksumus munitsipaalkoolides“).

Koolide liitmisel valitakse hiljemalt 1. detsembril 2024. a koolile uus nimi, selleks korraldatakse avalikud arutelud ja nimekonkurss. Koolide liitmine seob kogukondi, mis omakorda aitab linnas tervikuna luua sidusamat identiteeti, loob struktureeritud haridusasutuse juhtimise, tagab parema ettevalmistuse üleminekuks eestikeelsele haridusele, suurendab IKT-vahendite riskasutust ja suurendab kvalifikatsiooninõutele vastavate õpetajate arvu.

Valitud lahenduste eelised

Luuakse võimalus pakkuda haridust kaasaegses koolihoones Järve ja Ahtme piirkonnas, kasutades Haridus- ja Teadusministeeriumi investeeringuid. Haridusasutuste liitmisel saab keskenduda konkreetsetele õppekava(de) tegevustele, luuakse eeldused tugevamaks koostööks, sh koostöö asutuste vahel (riigikoolid, noortekeskus jne), ning huvihariduseks. Õpilased suhtlevad omavahel rohkem ja kasvavad koos, paraneb sotsiaalne areng, väheneb koolide omavaheline konkurents, vabanevad vahendid suunatakse ümber sisulise õppetöö korraldamiseks, tekib võimalus ühtlustada ja tõsta kõigi haridusvaldkonna töötajate palku, väheneb osakoormusega töötajate osakaal, ühtlustuvad õpetajate koormused ning tekivad paremad võimalused jagada õpetajaid nii ainetundide kui ka asendustundide andmiseks. Samuti võimaldavad struktuurimuudatused parandada haldus-, majanduslikku ja IKT-võimekust, saab tõhustada valdkondadeülest süsteemset võrgustikukoostööd haridus-, kultuuri-, noorsootöö- ja sotsiaaltöövaldkonnas ning väheneb kogukondadevaheline ebakõla.

Valitud lahenduste riskide maandamine

Olulised on nii ekspertide kui ka koolipidaja pakutav mentorlus ja tugi, tugeva juhtimisstruktuuri väljatöötamine (sh tugipersonal, s.o linna tugikeskuse loomine) ning juhtkonnaliikmete omavaheline toetamine. Tuleb soodustada liidetavate koolide traditsiooniliste ürituste jätkamist ja omanäolisuse säilitamist, kaasata lastevanemaid ja kogukonda aktiivselt kooli tegevustesse ning järjepidevalt suhelda kogukondadega koosloomeliste tulevikulahenduste leidmiseks.

Kaasamine ja otsuse eelnõu kooskõlastamine

Toimunud arutelud Kohtla-Järve linna haridusvõrgu ümberkorraldamise üle on olnud põhjalikud ja kaasavad ning loonud kogukonnas kindlust. Lapsevanemad on saanud kaasa rääkida koolivõrgu korrastamise küsimuses. Oluline on langetada pika perspektiiviga otsuseid, mis loovad kindlustunnet tulevikuks. Laste arvu järjepidev vähenemine viib paratamatult ühe või teise kooli hääbumise või sulgemiseni, mistõttu tuleb juba praegu teha vajalikud otsused hariduse kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse tagamiseks.

Linnavalitsus on moodustanud Kohtla-Järve linna koolivõrgu korrastamise komisjoni, kuhu kuuluvad erinevate huvirühmade ja kogukonna esindajad. Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriteenistus tutvustas koolivõrgu korrastamisega seonduvat Kohtla-Järve Linnavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni koosolekul 27. veebruaril 2024. a ja linnavalitsuse Kohtla-Järve linna koolivõrgu korrastamise komisjoni koosolekul 29. veebruaril ja 15. märtsil 2024. a.

Kohtla-Järve linna haridusvõrk korraldatakse ümber nii, et põhiharidust antakse ühes munitsipaalharidusasutuses Järve linnaosas, ühes munitsipaalharidusasutuses Ahtme linnaosas ning riigipõhikoolis Järve linnaosas, samuti erapõhikoolis Järve linnaosas.

KOKS § 6 lõike 3 punkti 1 kohaselt korraldab omavalitsusüksus neid kohaliku elu küsimusi, mis on talle pandud teiste seadustega, ja § 22 lõike 1 punkti 34 kohaselt on linnavolikogu ainupädevuses valla või linna ametiasutuse ja valla või linna ametiasutuse hallatava asutuse moodustamine, ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine.

Eesti Vabariigi haridusseaduse (edaspidi *HaS*) § 7 lõike 2 punkti 2 alusel on kohaliku omavalitsuse pädevuses asutada, reorganiseerida ja sulgeda õigusaktides ettenähtud korras munitsipaalharidusasutusi. *HaS* § 7 lõike 2 punkti 3 alusel tagab omavalitsus oma halduspiirkonna munitsipaalharidusasutuste majandusliku teenindamise ja finantseerimise.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi *PGS*) § 6 punkti 1 kohaselt peab kvaliteetne üldharidus järgima kaasava hariduse põhimõtteid ning olema võrdväärselt kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest ja majanduslikust taustast, rahvusest, soost, elukohast või hariduslikust erivajadusest. *PGS* § 10 lõike 1 kohaselt tagab vald või linn koolikohustuslikule isikule, kelle elukoht asub selle valla või linna haldusterritooriumil,

võimaluse omandada põhiharidus. PGS § 7 lõikes 1 on sätestatud, et kooli pidamisel tuleb tagada riiklike õppekavade täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu ning võimalused õpilase arengu toetamiseks.

PGS § 80 lõike 1 alusel korraldab kooli ümber ja lõpetab kooli tegevuse koolipidaja. PGS § 80 lõike 3 alusel tuleb kooli ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamise otsusest teavitada Haridus- ja Teadusministeeriumi, kooli, vanemaid, õpilasi ja õpilaste elukohajärgseid valla- või linnavalitsusi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt viis kuud enne uue õppeaasta algust. Sama paragrahvi lõike 5 alusel lõpetatakse kooli tegevus ajavahemikus 1. juulist sama aasta 31. augustini.

Lähtudes ülaltoodust ning kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 34 ja § 35 lõike 2, Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lõike 2 punkti 2 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 80 lõike 1 ja lõike 2 punkti 2 alusel, Kohtla-Järve Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Kohtla-Järve Slaavi Põhikool (registrikood 75006167) liita 1. septembrist 2025. a Kohtla-Järve Kesklinna Põhikooliga (registrikood 75006173). Lõpetada 31. augustil 2025. a Kohtla-Järve Slaavi Põhikooli tegevus iseseisva asutusena.
2. Kohtla-Järve Ahtme Põhikool (registrikood 75008999) liita 1. septembrist 2025. a Kohtla-Järve Maleva Põhikooliga (registrikood 75009007). Lõpetada 31. augustil 2025. a Kohtla-Järve Ahtme Põhikooli tegevus iseseisva asutusena.
3. Kohtla-Järve Tammiku Põhikool (registrikood 75008976) liita 1. septembrist 2025. a Kohtla-Järve Maleva Põhikooliga (registrikood 75009007). Lõpetada 31. augustil 2025. a Kohtla-Järve Tammiku Põhikooli tegevus iseseisva asutusena.
4. Kohtla-Järve Linnavalitsusel:
 - 4.1. korraldada Järve linnaosa munitsipaalkoolide tegevuse lõpetamine ja ümberkorraldamine, nende valduses oleva vara, alaliste, pikaajaliste ja lühiajaliste dokumentide ning arhivaalide üleandmine ning muude õigusaktides ette nähtud ja ümberkorraldamisega seonduvate tegevuste läbiviimine hiljemalt 31. augustil 2025. a;
 - 4.2. korraldada Ahtme linnaosa munitsipaalkoolide tegevuse lõpetamine ja ümberkorraldamine, nende valduses oleva vara, alaliste, pikaajaliste ja lühiajaliste dokumentide ning arhivaalide üleandmine ning muude õigusaktides ette nähtud ja ümberkorraldamisega seonduvate tegevuste läbiviimine hiljemalt 31. augustil 2025. a;
 - 4.3. korraldada koolituslubade taotlemine, kehtetuks tunnistamine või muutmine hiljemalt 31. märtsil 2025. a;
 - 4.4. teavitada ümberkorraldamisest seaduses ette nähtud korras Haridus- ja Teadusministeeriumi, ümberkorraldatavaid haridusasutusi, õpilasi, vanemaid (eestkostjaid, hooldajaid) ning õpilaste elukohajärgseid valla- või linnavalitsusi.

5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teadasaamise päevast arvates vaide esitamisega Kohtla-Järve Linnavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse esitamisega Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtumajja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Eduard Odinets
volikogu esimees